

การแสวงหาสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์

นางสาว มุสดี นนทคำจันทร์

**วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์**

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

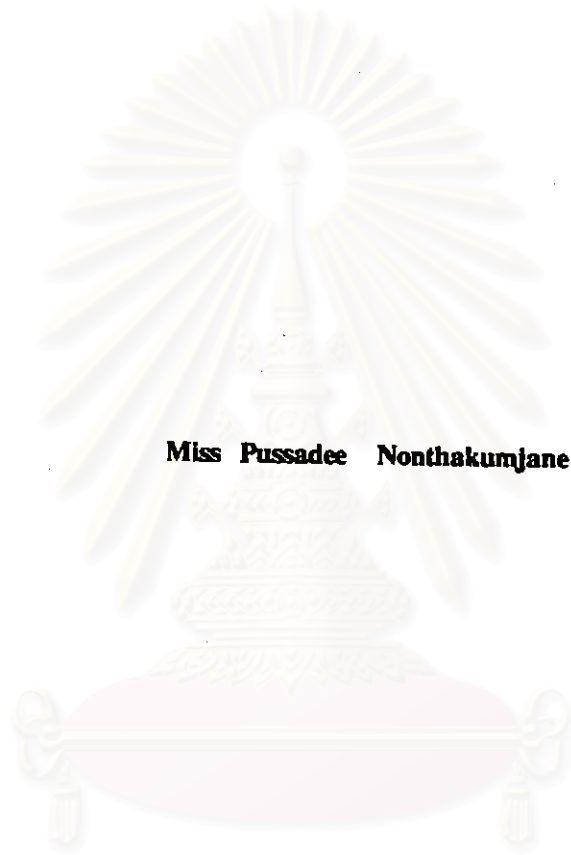
ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-332-882-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**INFORMATION SEEKING ON THE INTERNET
OF ENGINEERING STUDENTS**

Miss Pussadee Nonthakumjane

สถาบันวิทยบริการ

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Library and Information Science**

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1999

ISBN 974-332-882-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การแสวงหาสารमितะบนอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์
โดย นางสาว หุสดี นนทคำจันทร์
ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิมพ์รำไพ เปรมสมิทธิ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

พิมพ์รำไพ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา กิระนันท์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

นงลักษณ์ ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นงลักษณ์ ไม่น่ายกิจ)

พิมพ์รำไพ อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิมพ์รำไพ เปรมสมิทธิ์)

ชลธิชา กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลธิชา สุทธินิรันดร์กุล)

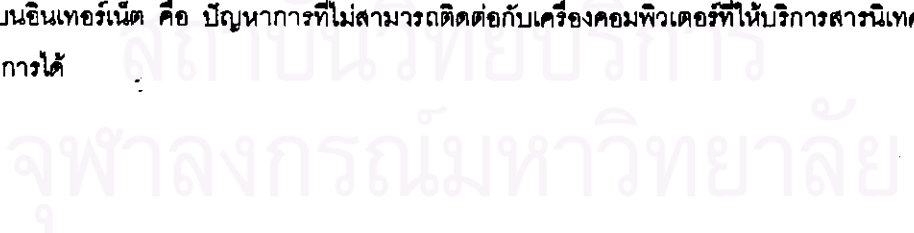
ดวงเนตร กรรมการ
(อาจารย์ ดวงเนตร วงศ์ประทีป)

มูลนิธิ นนทคำจันทร์: การแสวงหาสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์
(INFORMATION SEEKING ON THE INTERNET OF ENGINEERING STUDENTS)
อ. ที่ปรึกษา: ผศ. ดร. พิมพ์วิภา เปรมสมิทธิ์, 179 หน้า. ISBN 974-332-882-3.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการแสวงหาสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา
วิศวกรรมศาสตร์ ในด้าน วัตถุประสงค์ สถานที่ใช้ ความถี่ เนื้อหาวิชา บริการ รูปแบบของสารนิเทศ
แหล่งสารนิเทศที่ใช้ และปัญหาที่ประสบในการแสวงหาสารนิเทศ

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ส่วนใหญ่เคยแสวงหาสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต นักศึกษา
จำนวนมากที่สุด มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต คือ เพื่อความบันเทิง สถานที่ใช้อินเทอร์เน็ต
ที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุดใช้ คือ ที่บ้าน ความถี่ที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุดแสวงหาสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต คือ
1 - 2 ครั้งต่อสัปดาห์ เนื้อหาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุดแสวงหาบนอินเทอร์เน็ต คือ เนื้อหาวิชา
วิศวกรรมไฟฟ้า บริการบนอินเทอร์เน็ตที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุด ใช้ในการแสวงหาสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต คือ
บริการเว็ลด์ไวด์เว็บ รูปแบบของสารนิเทศที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุดแสวงหาบนอินเทอร์เน็ต คือ รูปแบบภาพ และ
แหล่งสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ตที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุด ใช้ในการแสวงหาสารนิเทศ คือ แหล่งสารนิเทศประเภท
สถาบันการศึกษา

นอกจากนี้พบว่า การแสวงหาสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ในด้านความถี่
มีความแตกต่างกันตามสาขาวิชาที่ศึกษา และระดับการศึกษา ในขณะที่พบว่าสถานที่ใช้อินเทอร์เน็ต เนื้อหาวิชา
วิศวกรรมศาสตร์ที่แสวงหาบนอินเทอร์เน็ต และรูปแบบของสารนิเทศที่แสวงหาบนอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่มีความแตกต่าง
กันตามสาขาวิชาที่ศึกษา และระดับการศึกษา ส่วนวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต บริการบน
อินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการแสวงหาสารนิเทศ และแหล่งสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการแสวงหาสารนิเทศ มีความแตก
ต่างกันบางส่วน ตามสาขาวิชาที่ศึกษาและระดับการศึกษา ปัญหาที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุดประสบในการแสวงหา
สารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต คือ ปัญหาการที่ไม่สามารถติดต่อกับเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต
ตามที่ต้องการได้

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
ปีการศึกษา 2542

ลายมือชื่อนิติดี
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา พิมพ์วิภา เปรมสมิทธิ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

##3971085722 : MAJOR LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE
KEY WORD: INFORMATION SEEKING / INTERNET / ENGINEERING STUDENTS
PUSSADEE NONTHAKUMJANE : INFORMATION SEEKING ON THE INTERNET OF
ENGINEERING STUDENTS . THESIS ADVISOR: ASST. PROF. PIMRUMPAI PREMSMIT, D.A.
179 pp. ISBN 974-332-882-3,

This research aims to study information seeking on the Internet of the engineering students in terms of purpose of use, location, frequency of use, subject, service, format of information, information source, and problems in information seeking.

The research findings indicated that most engineering students used to seek information on the Internet. Their main purpose of information seeking is for entertainment. Most students access the Internet from their own houses, for 1-2 times per week. Electrical engineering subject is mostly sought. Service used by most students is World Wide Web (WWW) . Image is format that mostly sought. Most students use educational organization sources on the Internet to find information.

Furthermore, it is found that there are significant differences in frequency of use among students in different majors and educational levels. While there are mostly significant differences in location, subject and format of information being sought. There are also slight differences in purpose of use, service, and information source on the Internet. Problem encountered by most students is that they are unable to connect Internet servers when needed.

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....บรรณารักษศาสตร์.....ลายมือชื่อนิติ.....
สาขาวิชา.....บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา.....2542.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยความกรุณา และความช่วยเหลือให้คำแนะนำ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งจาก ผศ. ดร. พิมพร้าไพ เปรมสมิทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร. นงลักษณ์ ไม่น่าขกิจ ประธานกรรมการ ผศ. ชลธิชา สุทธินิรันดร์กุล กรรมการ และอาจารย์ ดวงเนตร วงศ์ประทีป กรรมการ ขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่าน เป็นอย่างสูง ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ให้ทุนการศึกษาแก่ดิฉันเพื่อศึกษาในระดับปริญญาโท และขอขอบพระคุณ คณะจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ให้คำปรึกษาและกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณคณะกรรมการวิชาการ สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ประจำปี พ.ศ. 2541 - 2542 ซึ่งมีรายนามดังนี้ คือ ดร. กมล ตรีภบุตร ประธานวิชาการสาขาวิศวกรรมเครื่องกล รศ.ดร. สมชาย ชูชีพสกุล ประธานวิชาการสาขาวิศวกรรมโยธา ผศ.ดร. วัชชัย ชรินพาณิชย์กุล กรรมการและเลขานุการ ในคณะกรรมการวิชาการสาขาวิศวกรรมเคมี ผศ.ดร. ธีเรศ ศรีสถิตย์ กรรมการและเลขานุการ ในคณะกรรมการวิชาการสาขาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม และ รศ. สฤทธิเดช พัฒนเศรษฐพงษ์ กรรมการวิชาการสาขาวิศวกรรมเหมืองแร่ รวมทั้งขอขอบคุณ ดร. ชาญณรงค์ ขาลมงคล อาจารย์ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ รศ.ศันสนีย์ สุภาภา อาจารย์ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา และแนะนำในการจัดกลุ่มสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ สำหรับการศึกษาครั้งนี้ และขอขอบคุณคุณศรีสกุล ชำป้อมจิต (พีغب) เจ้าหน้าที่ส่วนประสานงานกรรมการวิชาการ สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณอาจารย์ เจ้าหน้าที่ นิสิต นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณ พี่เป้า พี่ตุ้ม พี่แป้ว พี่เบิร์ด พี่วี พี่เป็ด และเพื่อนๆ น้องๆ ที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และญาติทุกคน ผู้ซึ่งให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จได้ในที่สุด

สุสดี นนทคำจันทร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๗
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง.....	5
ประชากร.....	6
วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2. ปรัชมนวัตกรรม.....	9
ความหมายของสารนิเทศและการแสวงหาสารนิเทศ.....	9
ประวัติและพัฒนาการของอินเทอร์เน็ต.....	12
การเชื่อมต่อเข้าสู่อินเทอร์เน็ต.....	13
อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย.....	17
บริการบนอินเทอร์เน็ต.....	21
อินเทอร์เน็ตกับการเรียนการสอน.....	27
เนื้อหาของสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต.....	30
รูปแบบของสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต.....	32
แหล่งสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต.....	33
การดำเนินการค้นอินเทอร์เน็ตของสถาบันการศึกษา.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	50
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
การสุ่มตัวอย่าง.....	56
ขอบเขตของการวิจัย.....	59
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	60
การทดสอบแบบสอบถาม.....	66
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	71
ตอนที่ 2 การแสวงหาสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต.....	75
ตอนที่ 3 ปัญหาที่ประสบในการแสวงหาสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต.....	131
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	138
สรุปและอภิปรายผลการวิจัย.....	138
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย.....	161
รายการอ้างอิง.....	163
ภาคผนวก.....	169
แบบสอบถามการแสวงหาสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต.....	170
ของนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์	
ประวัติผู้วิจัย.....	179

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สาขาวิชาที่มีการเรียนการสอนในคณะวิศวกรรมศาสตร์..... จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโท ปีการศึกษา 2541	51
2	สาขาวิชาที่มีการเรียนการสอนในคณะวิศวกรรมศาสตร์..... มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโท ปีการศึกษา 2541	52
3	สาขาวิชาที่มีการเรียนการสอนในคณะวิศวกรรมศาสตร์..... มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโท ปีการศึกษา 2541	53
4	สาขาวิชาที่มีการเรียนการสอนในคณะวิศวกรรมศาสตร์..... สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโท ปีการศึกษา 2541	54
5	สาขาวิชาที่มีการเรียนการสอนในคณะวิศวกรรมศาสตร์..... สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ในระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโท ปีการศึกษา 2541	55
6	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถาบันการศึกษา..... สาขาวิชาที่ศึกษา และระดับการศึกษา	56
7	จำนวนแบบสอบถามที่แจกและได้รับคืน.....	69
8	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา.....	72
9	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา.....	74
10	การแสวงหาสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต.....	76
11	วัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต..... จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา	81
12	วัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต..... จำแนกตามระดับการศึกษา	84
13	สถานที่ใช้อินเทอร์เน็ต จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา.....	88
14	สถานที่ใช้อินเทอร์เน็ต จำแนกตามระดับการศึกษา.....	90

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15	ความดีในการแสวงหาสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต..... 94 จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา
16	ความดีในการแสวงหาสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต..... 96 จำแนกตามระดับการศึกษา
17	เนื้อหาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ที่แสวงหาบนอินเทอร์เน็ต..... 100 จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา
18	เนื้อหาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ที่แสวงหาบนอินเทอร์เน็ต..... 104 จำแนกตามระดับการศึกษา
19	เนื้อหาวิชาอื่น ๆ ที่แสวงหาบนอินเทอร์เน็ต..... 109 จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา
20	เนื้อหาวิชาอื่น ๆ ที่แสวงหาบนอินเทอร์เน็ต..... 111 จำแนกตามระดับการศึกษา
21	บริการบนอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการแสวงหาสารนิเทศ..... 115 จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา
22	บริการบนอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการแสวงหาสารนิเทศ..... 117 จำแนกตามระดับการศึกษา
23	รูปแบบของสารนิเทศที่แสวงหาบนอินเทอร์เน็ต..... 121 จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา
24	รูปแบบของสารนิเทศที่แสวงหาบนอินเทอร์เน็ต..... 123 จำแนกตามระดับการศึกษา
25	แหล่งสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการแสวงหาสารนิเทศ..... 128 จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา
26	แหล่งสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการแสวงหาสารนิเทศ..... 130 จำแนกตามระดับการศึกษา
27	ปัญหาที่ประสบในการแสวงหาสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต..... 135 จำแนกตามสถาบันการศึกษา
28	ปัญหาที่ประสบในการแสวงหาสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต..... 137 จำแนกตามระดับการศึกษา